

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

ACTUACIÓ D'OFICI RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (SUBVENCIONS)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

El 25 de gener de 2024 aquesta Sindicatura va tenir coneixement que aquell mateix dia la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona havia aprovat una modificació, en l'àmbit d'Esports (a escala de districte), de la convocatòria general de projectes, activitats i serveis de districte i ciutat de l'any 2024.

Aquesta modificació es va aprovar justament el mateix dia en què acabava el termini per presentar-hi les sol·licituds, sense incloure cap ampliació del termini.

El text de l'anunci de la modificació, publicat en el *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* (BOPB) l'endemà que s'aprovés, és a dir, el 26 de gener de 2024, és el següent:

La Comissió de Govern, en sessió de data 25 de gener de 2024, ha adoptat el següent acord:

MODIFICAR els requisits específics dels programes corresponents a l'àmbit temàtic B) Esports de l'àmbit territorial de Districte, de la convocatòria de subvencions per a la realització de projectes, activitats i serveis a la ciutat de Barcelona de 2024 que fou aprovada per la Comissió de Govern del dia 30 de novembre de 2023 en el sentit següent:

On diu: "B) Esports - El número de sol·licituds de subvencions per entitat es limita a **un projecte per tots** els programes de districte", ha de dir: "B) Esports - El número de sol·licituds de subvencions per entitat es limita a **un projecte per a cadascun dels programes de districte**".

PUBLICAR aquest acord en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona, i en el Tauler d'Edictes.

Barcelona, 25 de gener de 2024

En conseqüència, les persones físiques o jurídiques interessades en aquesta convocatòria en la pràctica no van tenir marge de maniobra per esmenar la seva sol·licitud d'acord amb el redactat nou.

Per això anterior, el dia 29 de gener de 2024 aquesta Sindicatura ha decidit iniciar una actuació d'ofici amb l'objectiu d'analitzar si aquesta modificació de la convocatòria suposa algun menyscapte en els drets de la ciutadania.

Actuacions fetes

D'acord amb el **principi d'economia administrativa**, no s'ha efectuat una petició d'informe a l'Ajuntament de Barcelona, ja que en l'expedient hi consta prou informació per poder emetre un pronunciament. Per aquest motiu, un cop examinat el contingut de la queixa, la documentació publicada a la secció de "Subvencions" del web municipal i la normativa aplicable, aquesta Sindicatura emet la decisió següent.

CONSIDERACIONS

1. La convocatòria ordinària per concedir subvencions per dur a terme projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat per a l'any 2024

La Comissió de Govern del dia 30 de novembre de 2023 va aprovar la convocatòria ordinària per concedir subvencions per dur a terme projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat per a l'any 2024.

L'anunci es va publicar en el BOPB el 13 de desembre de 2024 i va establir un termini per presentar-hi sol·licituds de catorze dies hàbils: començava el dia 8 de gener de 2024 i la data final era el 25 de gener de 2024, ambdós inclosos, "o bé, des de l'endemà de la publicació de l'anunci en el *Butlletí Oficial de la Província*, si fos posterior."

Efectivament, en la secció de "Subvencions"¹ del web municipal es va publicar l'anunci de la convocatòria, així com l'abundant documentació complementària. També l'Espai Torre Jussana² va publicar la informació en el seu web, juntament amb totes les eines dissenyades per acompanyar les persones interessades en el difícil i laboriós procés de presentació de sol·licituds.

En tots els espais es va informar que el termini de presentació de sol·licituds acabava el dia 25 de gener de 2025, inclusivament.

¹ <https://ajuntament.barcelona.cat/ca/informacio-administrativa/subvencions/convocatoria-general-de-subvencions-projectes-activitats-i-serveis-de-districte-i-de-ciutat-lany-2024>

² <https://tjussana.cat/subvencionsbcn/sollicitud/>

Sorprenentment, el mateix dia 25 de gener de 2024 la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona va aprovar-hi una modificació, **sense incloure cap ampliació de termini**. Aquesta modificació es va publicar en el BOPB l'endemà, una vegada ja havia acabat el termini de presentació de sol·licituds.

La modificació afecta els requisits d'un dels 27 àmbits de la convocatòria, el d'Esports (a escala de districte), de la clàusula 9 "Modalitats de projectes" (pàgina 13).

El sentit de la modificació és ampliar les possibilitats de presentació de projectes: amb **la redacció inicial només es preveia la possibilitat de presentar un únic projecte per a tots els programes de districte** (n'hi ha sis en total, sota les lletres b, c, g, h, i, j) i amb el canvi de redacció s'amplia perquè s'hi puguin presentar **fins a sis** projectes, un per cada programa de districte.

Ambit temàtic	Programa	Districte	Ciutat
B Esports	a Trofeus internacionals Ciutat de Barcelona		SI
	b Competicions esportives internacionals i esdeveniments esportius d'interès ciutadà		SI
	c Projectes de promoció de l'activitat física i esportiva de col·lectius específics	SI	SI
	d Projectes o activitats que promouen específicament la participació de les persones amb discapacitat en l'activitat física o en l'esport	SI	SI
	e Projectes o activitats específiques de promoció de la salut des de l'activitat física o l'esport		SI
	f Suport a l'esport federat femení que competeixi en l'àmbit estatal		SI
	g Suport a l'esport femení	SI	
	h Suport a les activitats físiques a clubs o entitats esportives d'àmbit territorial de districte o barri	SI	
	i Projectes de promoció de l'esport en edat escolar desenvolupats per les entitats o els centres d'un determinat districte o barri de la ciutat	SI	
	j Projectes de promoció d'esports minoritaris	SI	SI

Aquesta modificació és substancial, ja que és molt diferent poder presentar sis projectes a que només se'n pugui acceptar un. En cap cas no es pot qualificar d'una mera rectificació no substancial o d'un aclariment que ja era deduïble d'una interpretació sistemàtica.

Per això, una vegada que l'Ajuntament ha detectat que el text aprovat de la convocatòria restringia incorrectament l'àmbit objectiu de la convocatòria, sense que aquesta fos la voluntat tècnica, **aquesta Sindicatura considera molt encertada la decisió d'aprovar una modificació de la convocatòria.**

Ara bé, tenint en compte l'impacte que aquest canvi té en les persones que hi concorren, calia haver atorgat un temps addicional per poder complementar, esmenar o presentar una nova sol·licitud, d'acord amb l'article 32 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

32.1. L'Administració, excepte precepte en contra, pot concedir d'ofici o a petició dels interessats una ampliació dels terminis establerts que no excedeixi la meitat d'aquests, si les circumstàncies ho aconsellen i amb això no es perjudiquen drets de tercer. L'acord d'ampliació s'ha de notificar als interessats.

2. El principi de publicitat i transparència en matèria de subvencions

El règim jurídic de la convocatòria objecte d'aquesta actuació d'ofici és el propi d'una **convocatòria en règim de concurrència competitiva** i el formen principalment les normes següents:

- la convocatòria mateixa;
- les bases generals reguladores de la convocatòria per atorgar subvencions per a la realització de projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat de l'Ajuntament de Barcelona (BOPB 24 novembre de 2021);
- la normativa general de subvencions aprovada per l'Ajuntament de Barcelona (BOPB 4 de gener de 2011);
- la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions (LGS) i el seu Reglament, aprovat per Reial decret 887/2006, de 21 de juliol (RS), i
- la resta de normativa en matèria de subvencions, com el Decret 179/1995, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals; el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya; la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona.

En totes es fa referència als principis rectors en matèria de subvencions, que són els **principis de publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat, no-discriminació, eficàcia i eficiència** (base 14; art. 8 LGS).

El principi de publicitat es pot definir com aquell en virtut del qual una Administració pública ha de fer accessibles a la ciutadania la informació i la documentació de les actuacions administratives, i està estretament lligat al principi de transparència administrativa.

Lògicament, la fonamentació del principi de publicitat depèn del fet que **la ciutadania tingui un coneixement previ suficient** per decidir participar en un procediment amb concurrència, com ara les subvencions o bé les licitacions de contractació del sector públic. Tots són procediments a instància de part en els quals cal preparar prèviament una proposta, així com aportar diversa documentació preestablerta, i és per això que cal atorgar un termini suficient de presentació de sol·licituds.

La convocatòria general de projectes, activitats i serveis de districte i ciutat es convoca anualment i, en els darrers anys, ha anat absorbint altres convocatòries. Així, aquesta convocatòria ha esdevingut, de bon tros, la convocatòria de més envergadura de l'Ajuntament de Barcelona, amb una dotació econòmica de més de 22.500.000 euros, més de 25 àmbits temàtics i la participació de 20 òrgans gestors que tramitaran, aproximadament, més de 6.000 sol·licituds.

Les persones físiques i jurídiques que poden ser-ne sol·licitants, d'acord amb l'article 3 de la convocatòria, **preparen, des del mes de desembre**, el disseny i la informació relatius als projectes que portaran a terme durant l'any 2024 (o, en els casos previstos, l'any escolar 2024-2025). És evident que **les condicions i els requisits de la convocatòria anual determinen d'una manera essencial la seva estratègia de preparació dels projectes i de la sol·licitud corresponent.**

Per això, aquesta Sindicatura considera que no té cap lògica que l'Ajuntament modifiqui, encara que sigui només parcialment, els requisits de la convocatòria i no hi atorgui un termini addicional perquè la ciutadania pugui fer les modificacions que cregui oportunes.

3. El dret a la bona administració en matèria de subvencions

L'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea recull el principi de bona administració i d'eficàcia dels serveis públics. Aquests principis també els reconeix la Constitució espanyola en els articles 9.3 i 103. Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, en què s'estableix el compromís de les ciutats signatàries, esmenta, en l'article XIII, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

Per la seva banda, la Sindicatura de Greuges de Barcelona té la missió de defensar els drets fonamentals i les llibertats públiques, especialment els que es recullen a la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat. Per fer-ho, té la facultat discrecional de promoure investigacions d'ofici amb l'objectiu de supervisar les activitats de l'Administració municipal, tal com estableixen, entre d'altres, l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i l'article 41.2 de la Carta de drets i deures de Barcelona.

Per tot el que s'ha exposat, **aquesta Sindicatura considera que la modificació de la convocatòria va ser encertada, però calia haver ampliat el termini de presentació de sol·licituds per preservar el principi de seguretat jurídica** recollit en l'article 9.3 de la Constitució Espanyola.

Aquesta Sindicatura no desconeix que les persones sol·licitants que estiguin més en contacte amb l'Ajuntament potser van poder preveure la possibilitat d'una flexibilització de les bases, però també cal considerar tot el conjunt d'altres persones sol·licitants que, sense tenir cap altra informació que les bases i la convocatòria (que, recordem-ho, fan llei) van presentar un únic projecte i van renunciar, així, a fer altres projectes que, al cap i a la fi, beneficien el conjunt de la societat, ja que es tracta de projectes i activitats d'interès públic.

Finalment, aquesta Sindicatura vol posar de manifest que, en la redacció de les bases i les convocatòries de subvencions i ajuts públics, especialment en les parts específiques de cada convocatòria (com ara les condicions i els requisits) **cal extremer la diligència en el redactat**. No fer-ho va en contra d'un dels principis generals que estableix l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, quan parla de la simplicitat, la claredat i la proximitat envers la ciutadania en totes les comunicacions de l'Administració pública.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Ajuntament de Barcelona no ha estat ajustada a dret ni eficaç, atès que s'ha vulnerat el dret a la bona administració de la ciutadania que participa en l'àmbit d'Esports, a escala de districte, de la convocatòria general de projectes, activitats i serveis de districte i ciutat de l'any 2024.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Advertir a l'Ajuntament de Barcelona** que té l'obligació d'ampliar el termini de presentació de sol·licituds quan es modifiquin substancialment les bases reguladores d'una subvenció o la seva convocatòria, de manera que els canvis introduïts afectin les decisions de concurrència de la ciutadania.
- **Recordar a l'Ajuntament de Barcelona** que té l'obligació d'utilitzar un llenguatge administratiu clar i comprensible de conformitat amb el Codi ètic i de conducta de l'Ajuntament de Barcelona i la normativa vigent.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.